

עולם הפוך - איך זה מרגיש להיות עם צרכים מיוחדים

חלק א'

מטרה: נחוזה חלק מהאתגרים היומיומיים של אנשים עם צרכים מיוחדים

למדריך: לצורך הפעולה, יש להכין מראש מתכון ומצרכים לפיצה/ כדורי שוקולד/ פסל סביבתי או כל דבר אחר שמורכב ממספר מרכיבים שהם יצטרכו להרוויח במהלך הפעולה.
לכל מרכיב יש להכין פתקים עם משימות והסברים לפעולה.

פתיחה- נושיב את החניכים מבלי לדבר ונציג להם פתק/שלט עליו כתוב:

מעכשיו עד הודעה של המדריכים אסור לדבר.
כל הפעולה תעבור בשקט – זהו אתגר ואנחנו מאמינים בכם שתצליחו לעמוד בו.
אנחנו הולכים לחוות פעולה אחרת – פעולה שונה. פעולה עם מעט מילים..
אנחנו צריכים שתעזרו לנו להצליח.
במהלך הפעולה אם למישהו קשה והוא צריך לצאת קצת החוצה – פשוט תרימו יד עם שתי אצבעות

אם הרמנו לכם חזרה אגודל אתם יכולים לצאת.. שתהיה לנו פעולה מעולה.. בהצלחה.. ונתחיל...

1. משימה ראשונה- פנטומימה. נציג לחניכים שלט עליו כתוב:

אנחנו הולכים לשחק משחק פנטומימה. נציג מהקבוצה יקבל מילה כתובה על פתק, הוא יצטרך להציג אותה בפנטומימה, מי שחושב שזיהה את המילה צריך להצביע – ולכתוב את המילה על הדף הריק שתלוי על הקיר. אם צדק הוא יציג את המילה הבאה. מי רוצה להיות ראשון?

מילים לדוגמא: משחק, חושים, קבוצה, שפת הסימנים, אהבה..

2. **משימה שנייה-** מבשלים ביחד: תלוי בגודל הקבוצה- מחליטים מה להכין עם החניכים. אם הקבוצה גדולה מומלץ להתחלק לקבוצות קטנות ושכל קבוצה תקבל מצרכים, כלים ומתכון משלה. אם אתם מחלקים לקבוצות תוסיפו את החלוקה לשלט הכתוב. (צירפנו את המתכון לכדורי שוקולד כנספח).

קבוצה אדירה, אנחנו הולכים להכין יחד כדורי שוקולד. כל קבוצה תקבל מתכון, מצרכים וכלים. עליכם לשטוף טוב ידיים עד המרפקים, לנקות את הכלים ולהתחיל להכין.. עליכם להצליח להכין את האוכל ללא מילים, בשיתוף פעולה.

מחלקים את המצרכים והכלים. חשוב להקפיד על השקט אבל בעיקר להקפיד שהם לא מתקשרים בדיבור ולחיישה.

3. משימות קבוצה: תוך כדי ההכנות נניח פתקים עם שאלות, כל כמה דקות שאלה אחרת:

- תנסו להראות לשאר הקבוצה איך אתם מרגישים עכשיו?
- תעשו סבב שכל אחד יספר ללא מילים מה הדבר הכי כיף/מזרז שקרה לו היום בבית הספר.

חלק ב'

מטרה: נבין את חשיבותה של העזרה ושל שיתוף הפעולה כאשר קיימים קשיים

4. משנים כיוון: לאחר שסיימו להכין את הכדורי שוקולד- נניח את הכדורים במקרר ונציג שלט לקבוצה:

שטפו ידיים ושוב במעגל, הצלחתם במשימה, עכשיו אנחנו משנים כיוון- כל חניך צריך לשים כיסוי עניים. בלי להציץ, עצמו את העניים מתחת לכיסוי ונסו להישאר בחושך.

אחרי שכל הקבוצה תכסה עניים אנחנו נעשה סבב בו תספרו איך היה לכם החלק הראשון- ללא המילים.

לאחר שניסו להסביר איך הרגישו בלי לראות ובלי לדבר, נעשה סבב ונשאל את החניכים איך הם הרגישו ללא שתי היכולות האלה.

5. משחקים בחושך- (לבחור משחק אחד) חשוב לשים לב שחדר הפעילות מאפשר משחקים וללא סכנות (רהיטים, בלים שיכולים למעוד עליהם וכו') לדוגמא:

- סבתא חושך – תופסת בחושך- מגדירים מי התופס, התופס צריך להשמיע קול קבוע (אה.. או כל צליל אחר) שאר הקבוצה צריכה למחוא כפיים. מי שנתפס עומד במקום ומפסיק למחוא כפיים.
- הובלת עיוורים- מבקשים מהחניכים לתת ידיים אחד לשני. מובילים את הקבוצה בזהירות בהליכה איטית מסלול הליכה קצר. המטרה שיקבלו ביטחון בהליכה ללא שהם רואים- לכן חשוב שלא יהיו מכשולים ומעידות במסלול.
- מסתדרים בחושך- נותנים לקבוצה משימה, אומרים להם שאתם הולכים לפזר אותם ברחבי החדר ושעליהם להסתדר חזרה למעגל בלי לדבר רק בעזרת מחיאת כפיים.

חלק ג'

מטרה: ננתח את הקושי שבאתגר ונתחבר לעולמם של אנשים עם צרכים מיוחדים

לאחר שהסתדרו במעגל, נושיב את הקבוצה, עדיין מכוסי עיניים ונתן להם לאכול את הכדורי שוקולד שהכינו.

דיון:

- איך הרגשתם בהתחלה עם המוגבלות שלכם?
- מה היה הכי קשה לכם?
- איך התגברתם על הקושי?
- איך הייתם מסתדרים ללא חוש הראייה שלכם? ללא חוש השמיעה?
- מה ילד שלא רואה או לא שומע צריך לדעתכם כשהוא יוצא החוצה? איך אפשר כסביבה להקל עליו?

שורה תחתונה: בפעולה הזאת ניסינו להבין לרגע איך מרגישים חיים שלמים של מי שלא שומע או לא רואה. מלבד שתי המגבלות האלה, יש עוד המון אנשים סביבנו שמתמודדים עם אתגרים יומיומיים קשים יותר וקשים פחות. עלינו להיות רגישים לכולם, להכיר באתגר ולהשתדל לעזור עד כמה שניתן.

למדריך: אם הקבוצה שלך מתקשה לעמוד בכללים של משחק ולפי דעתך תתקשה להיות חצי פעולה בשקט- יש כמה אפשרויות לשינוי:

1. אפשר להוסיף מנגנון של שמירה על השקט- כל מי שבטעות מדבר מדביקים עליו מדבקה קטנה – אם הגעת ל3 מדבקות אתה צריך לצאת החוצה. ואת הכללים של המדבקות כותבים בשלט הראשון.
2. אפשר במקום שכולם לא ידברו לתת כמו בפעולה הקודמת מוגבלויות שונות- שחלק לא מדברים, חלק לא רואים, חלק עם ידיים קשורות ועוד..

עזרים: כיסויי עיניים, מצרכים, כלים להכנת האוכל, שלטים להסבר, מתכון להכנת האוכל, שאלות לזמן ההכנה, קטעי מידע.

מתכון לכדור שוקולד -

מצרכים ל-30 כדורים:

200 גרם ביסקוויטים פתי בר

10 כפות סוכר

5 כפות קקאו

7 כפות חלב

1 כפית תמצית וניל

100 גרם חמאה או מרגרינה

תוספות לציפוי:

סוכריות בצבעים שונים / קוקוס טחון

אופן ההכנה:

1. לפורר את הביסקוויטים עד כמה שניתן
2. לקערה גדולה להכניס את הביסקוויטים, סוכר והקקאו ולערבב
3. להוסיף את החמאה / מרגרינה, חלב ותמצית וניל ולערבב היטב עד שכל החומרים התאחדו ואין גושים.
4. ליצור כדורים קטנים ולגלגל בתוספות השונות: סוכריות / קוקוס ועוד
5. לסדר בתוך מנג'טים
6. להכניס למקרר עד שהכדורים יתקשו